

Besluit

Verlenen vergunning

Datum
1 april 2026

Zaaknummer
2023-016598

Onderwerp
Omgevingsvergunning Natura 2000-activiteit

Inlichtingen bij
Provincieloket
026 359 99 99
post@gelderland.nl

Blad
1 van 26

VOF C. Bloed
Allermolensteeg 4
3882 PR PUTTEN

Locatie

Allermolensteeg 4 te Putten

Activiteit

Het veranderen van een veehouderij

Beste [REDACTED]

Op 27 december 2023 hebben wij uw aanvraag ontvangen op grond van hoofdstuk 2 van de Wet natuurbescherming voor de locatie Allermolensteeg 4 te Putten. Hierbij ontvangt u ons definitieve besluit.

Definitief besluit

Wij besluiten:

1. U aangevraagde omgevingsvergunning voor de activiteit Natura 2000, op grond van de Omgevingswet (artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder e) te verlenen. De vergunning wordt verleend voor het houden van vleeskalveren met de daarbij behorende werkzaamheden en het gebruik van een bedrijfswoning, zoals weergegeven in bijlage 1 en 3.
2. Alle eerder verleende Wet natuurvergunningen volledig in te trekken, zodra er uitvoering is gegeven aan hetgeen gesteld onder 1.
3. Dat de beschrijving van het project, in de aanvraag en de bijlagen bij deze beschikking, voor zover deze betrekking heeft op de activiteit en emissiepunten, onderdeel uitmaakt van deze beschikking.
4. De in bijlage 2 bij dit besluit opgenomen voorschriften aan deze vergunning te verbinden.

Markt 11 | 6811 CG Arnhem
Postbus 9090 | 6800 GX Arnhem

026 359 99 99
post@gelderland.nl
www.gelderland.nl

BNG Bank Den Haag
NL74BNGH0285010824
BIC-code BNG Bank: BNGHNL2G

Btw-nummer: NL001825100.B03
KvK-nummer: 51468751

 provincie
Gelderland

Datum

1 april 2026

Zaaknummer

2023-016598

Blad

2 van 26

Meer informatie

Heeft u nog vragen? Kijk daarvoor op [gelderland.nl](https://www.gelderland.nl). U kunt ook contact opnemen met het Provincieloket via telefoonnummer 026 359 99 99. Houdt u het zaaknummer van deze brief bij de hand. We kunnen u dan sneller helpen.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

Janine van der Zijl
Teammanager Vergunningverlening

Bijlagen

- Bijlage 1 – Motivering van het besluit
- Bijlage 2 – Voorschriften
- Bijlage 3 – AERIUS-berekeningen
  - Verschilberekening met reductieverplichting (kenmerk RfkMMXoA92bT d.d. 11 maart 2026).
  - Beoogde situatie (kenmerk RQ2S8Dz3KEBy d.d. 11 maart 2026).
  - Verschilberekening voor de aanlegfase (kenmerk RrpTFWuPntbh d.d. 11 maart 2026)

Beroep

Diegenen die een zienswijze hebben ingediend en andere belanghebbenden kunnen binnen zes weken na de dag waarop het besluit ter inzage is gelegd hiertegen een beroepschrift indienen bij de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem). Zij die partij zijn in de hoofdzaak kunnen bij de voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem) een verzoek indienen om een voorlopige voorziening te treffen.

Voor individuele burgers (niet voor advocaten en ook niet voor gemachtigden namens een bedrijf of een organisatie) bestaat de mogelijkheid digitaal beroep of een verzoek om een voorlopige voorziening in te dienen. Meer informatie kunt u vinden op www.rechtspraak.nl.

Voor het behandelen van een verzoek om een voorlopige voorziening wordt griffierecht geheven. Over de hoogte en de wijze van betaling van het griffierecht kunt u informatie verkrijgen bij de rechtbank Gelderland via telefoonnummer (088) 361 2000 of op www.rechtspraak.nl.

Datum
1 april 2026

Zaaknummer
2023-016598

Blad
3 van 26

BIJLAGE 1 MOTIVERING VAN HET BESLUIT

1 Toelichting

1.1 Leeswijzer

De opbouw van deze toelichting op de vergunning is als volgt:

- Allereerst wordt de *activiteit* omschreven;
- dan volgt de *procedure*;
- vervolgens is het *beoordelingskader* toegelicht;
- onder het kopje *beoordeling* wordt de onderbouwing van het besluit gegeven;
- onder het kopje '*zienswijzen*' worden de binnengekomen zienswijzen behandeld de beslissing wordt afgesloten met een *conclusie*, *overige verplichtingen* en de *juridische grondslagen*;
- de *voorschriften* zijn in bijlage 2 opgenomen.

1.2 Omschrijving activiteiten

De vergunning wordt aangevraagd voor het houden van vleeskalveren met de daarbij behorende werkzaamheden en het gebruik van een bedrijfswoning. Voor twee vleeskalverstallen wordt in de beoogde situatie gebruik gemaakt van een chemische luchtwasser.

2 Procedure

Op 27 december 2023 ontvingen wij een aanvraag van VOF C. Bloed voor een vergunning op grond van de Wet natuurbescherming. Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Volgens het overgangsrecht blijft het oude recht van toepassing voor een vergunning Natura 2000-activiteit tot het besluit onherroepelijk is, hetzij als er beroep tegen het besluit openstaat, hetzij wanneer het besluit van kracht is en er geen mogelijkheid tot beroep meer bestaat, zoals vastgelegd in artikel 2.9, eerste lid van de Aanvullingswet natuur Omgevingswet.

De definitie van een Natura 2000-activiteit is volgens de Omgevingswet "een activiteit, inhoudende het realiseren van een project dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied". De door u beoogde Natura 2000-activiteit is vergunningplichtig.

De aanvraag maakt deel uit van deze omgevingsvergunning.

Het ontwerpbesluit heeft gedurende zes weken ter inzage gelegen. Binnen deze termijn zijn zienswijzen binnengekomen.

Op deze vergunningaanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

Datum
1 april 2026

Zaaknummer
2023-016598

Blad
4 van 26

Op 27 december 2023 hebben wij uw aanvraag voor een vergunning op grond van de Wet natuurbescherming ontvangen. De aanvraag is gewijzigd en aangevuld op 8 januari 2024, 9 januari 2024, 29 augustus 2024, 9 september 2024, 26 november 2024, 30 juli 2025 en 6 oktober 2025.

2.1 Flora en Fauna

Dit besluit geldt alleen voor een Natura 2000-activiteit. Het is mogelijk dat u ook een vergunning moet aanvragen voor een flora en fauna-activiteit. Dit kunt u laten bepalen met een quickscan soortenbescherming. Als u een vergunning nodig heeft, kunt u deze bij de provincie aanvragen.

2.2 Houtopstanden

Wanneer er houtopstanden worden gekapt die beschermd zijn in het kader van afdeling 11.3 van het Besluit activiteit leefomgeving (activiteiten die houtopstanden betreffen) dient hiervoor een kapmelding bij de provincie Gelderland te worden gedaan en moet de houtopstand binnen 3 jaar op dezelfde locatie worden herplant.

3 Beoordelingskader

3.1 Bepalen vergunningplicht

Artikel 5.29, eerste lid, van de Omgevingswet bepaalt dat beoordelingsregels voor de aanvraag van een Natura 2000-activiteit worden gesteld met het oog op de natuurbescherming. Het tweede lid bepaalt dat de beoordelingsregels in ieder geval strekken tot uitvoering van artikel 6, tweede, derde en vierde lid, en artikel 16 van de Habitatrichtlijn en artikel 9 van de Vogelrichtlijn, in het kader van gebieds- en soortenbescherming.

Op grond van artikel 8.74b, eerste lid, van het Besluit kwaliteit leefomgeving wordt een omgevingsvergunning voor een Natura 2000-activiteit alleen verleend als uit de passende beoordeling, bedoeld in artikel 16.53c, eerste lid, van de Omgevingswet, de zekerheid is verkregen dat het project de natuurlijke kenmerken van het gebied niet zal aantasten.

Indien er Natura 2000-gebieden zijn waar de stikstofdepositie in de beoogde situatie boven de kritische depositie grenswaarde (0,00 mol N/ha/j) ligt, zijn onder dergelijke omstandigheden significant negatieve effecten in de meeste gevallen niet op voorhand uit te sluiten zodat een passende beoordeling is vereist.

In de uitspraak van 18 december 2024¹ heeft de Afdeling Bestuursrechtspraak een nuancering aangebracht op de vaste rechtspraak van de afdeling over intern salderen. De afdeling heeft aan deze uitspraak een schema beoordelingskader toegevoegd hoe te handelen bij intern salderen.

1. In de voortoets wordt beoordeeld of het project effect heeft op een Natura 2000-gebied.
2. Wanneer significante effecten van het gehele project niet zijn uitgesloten is er vergunningplicht en is er een passende beoordeling nodig.

---

¹ ECLI:NL:RVS:2024:4923

Datum
1 april 2026

Zaaknummer
2023-016598

Blad
5 van 26

3. Intern salderen mag als mitigerende maatregel ingezet worden in de passende beoordeling waarbij de verwachte voordelen moeten vaststaan.
4. Wijziging of beëindiging van bestaande situatie moet zijn verzekerd.
5. Additionaliteitsvereiste: salderen mag alleen als de mitigerende maatregel (inzet referentiesituatie) niet ook nodig is om natuur te behouden, herstellen of verslechtering te voorkomen.

3.2 Het additionaliteitsvereiste

Uit vaste jurisprudentie van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: de Afdeling) volgt dat getoetst moet worden aan het additionaliteitsvereiste bij het inzetten van mitigerende maatregelen. Uit de PAS-uitspraak van 29 mei 2019² volgt dat een maatregel die als instandhoudings- of passende maatregel ingezet zou kunnen worden, alleen als mitigerende maatregel bij vergunningverlening ingezet mag worden als het behoud van natuurwaarden is geborgd. Hierbij moet worden gelet op de instandhoudingsdoelstellingen en huidige staat van instandhouding, op basis van bijvoorbeeld natuurdoelanalyses. Of, in het geval dat er een verbeter- of hersteldoelstelling geldt, dat doel ook op andere wijze kan worden gerealiseerd.

Uit een uitspraak van de Afdeling van 28 mei 2025³ volgt dat de motivering van het additionaliteitsvereiste project-overstijgend is en ziet op de vraag of de nodige instandhoudings- en/of passende maatregelen zullen worden getroffen voor een Natura 2000-gebied, waardoor mitigerende maatregelen die worden getroffen ten behoeve van individuele projecten niet nodig zijn als instandhoudings- of passende maatregel. Daarbij kan er worden gewezen op een plan, programma of pakket van maatregelen waarin gemotiveerd wordt welke instandhoudings- maatregelen en passende maatregelen, die nodig zijn om uitvoering te geven aan artikel 6, eerste en tweede lid, van de Habitatrichtlijn, worden getroffen. In dat plan, programma of pakket van maatregelen kan beleid over het afkomen van de omvang van de referentiesituatie in relatie tot bepaalde projecten een rol spelen, evenals beleid over projecten waarvan de omvang van de referentiesituatie niet wordt gebruikt als instandhoudings- of passende maatregel. Op die manier kunnen de instandhoudings- en/of passende maatregelen die individuele initiatiefnemers treffen een rol spelen in de additionaliteitstoets.

3.3 Gelderse beleidsregels

Op 10 februari 2026 hebben de Gedeputeerde Staten van Gelderland beleidsregels salderen vastgesteld. In deze versie is onder andere het onderdeel intern salderen weer opgenomen. Daarnaast wordt het gebruik maken van de referentiesituatie beperkt tot alleen de ruimte die nog structureel in gebruik is of in gebruik genomen kan worden. En er mag slechts 65% van de referentiesituatie worden ingezet bij intern salderen en slechts 35% van de referentiesituatie van een saldogever worden ingezet bij extern salderen als er sprake is van effecten op Natura 2000-

² <https://www.raadvanstate.nl/uitspraken/@115602/201600614-3-r2/>, zie r.o. 13.5 t/m 13.7

³ [Uitspraak 202203354/1/R2 - Raad van State](#), zie r.o. 19.4 en 19.5

Datum
1 april 2026

Zaaknummer
2023-016598

Blad
6 van 26

gebieden waar verslechtering niet kan worden uitgesloten. Deze reductie wordt gezien als een passende maatregel.

In artikel 5 lid 8 zijn ook een aantal uitzonderingen opgenomen wanneer er niet voldaan hoeft te worden aan het verplichte reductiepercentage:

- Als een project met een tijdelijke emissie wordt gemitigeerd met een activiteit die permanent wordt beëindigd.
- Als een project een nieuwe natuurvergunning nodig heeft voor de continuering van de huidige uitvoering van de activiteit.
- Als een project wordt uitgevoerd ten behoeve van het behalen van de doelstellingen van een Natura 2000-gebied.

3.4 Bepalen referentie

De referentiesituatie is de geldende toestemming die, voor zo ver deze structureel in gebruik is, als mitigerende maatregel wordt ingezet om significante gevolgen voor een Natura 2000-gebied te voorkomen.

De referentiesituatie wordt bepaald aan de hand van een natuurvergunning, aan de hand van een milieutoestemming die is verleend voor de Europese referentiedatum of een situatie die toegestaan was op grond van algemeen geldende regels op de Europese referentiedatum. Als het gaat om een milieutoestemming of een situatie die toegestaan was op grond van algemeen geldende regels dan moet ook worden aangetoond dat de activiteit was toegestaan en feitelijk aanwezig is of nog kan zijn en zonder natuurtoestemming worden hervat. Voor die situaties geldt ook dat als er een situatie later is toegestaan met minder gevolgen voor een Natura 2000-gebied dan in de situatie op de referentiedatum, dan wordt uitgegaan van de situatie met het laagste effect dat de stikstofemissie veroorzaakt⁴.

4 Beoordeling

4.1 Vergunningplicht

In de voortoets mag voor de beoordeling of significante gevolgen zijn uitgesloten, geen vergelijking worden gemaakt van de gevolgen van de bestaande vergunde situatie (exclusief standaardonderdelen) en de gevolgen van het project na wijziging.

Uit de voortoets, waarbij de ingediende AERIUS-berekening van de beoogde situatie (bijlage 3) is beoordeeld, blijkt dat er Natura 2000-gebieden zijn waarop, als gevolg van de activiteiten van dit bedrijf, depositie van stikstof plaatsvindt wat mogelijk significante effecten heeft op de te beschermen waarden. Hiervoor is een natuurvergunning nodig.

---

⁴ ECLI:NL:RVS:2013:1891

Datum
1 april 2026

Zaaknummer
2023-016598

Blad
7 van 26

4.2 Effecten stikstof

De AERIUS-berekeningen waarmee de effecten van stikstof worden berekend bevatten een referentiesituatie en een beoogde situatie. Dit betreft berekeningen voor de aanleg- en gebruiksfase. In deze paragraaf geven wij van de referentiesituatie aan hoe wij ze hebben vastgesteld en beschrijven wij de stikstofbronnen. Vervolgens beoordelen we of de mitigerende maatregel (het inzetten van de referentiesituatie) niet ingezet zou moeten worden voor natuurherstel (additionaliteitsonderbouwing). Ten slotte stellen wij vast of de berekende effecten van stikstof aanleiding geven om de aangevraagde vergunning te verlenen.

4.2.1 Referentiesituatie

Als referentiesituatie geldt de natuurvergunning van 4 januari 2016 met zaaknummer 2015-012216.

Onderstaande tabel is een samenvatting van de referentiesituatie uit de bijgevoegde AERIUS-berekening (bijlage 3). In deze AERIUS berekening is tevens de emissie van alle bronnen en de daarbij behorende depositie terug te vinden.

Tabel 1: Referentiesituatie dierlijke stikstofbronnen

AERIUS bron	Stal	Diersoort/omschrijving	Code/ Nr. systeembeschrijving	Aantal
1	B	Vleeskalveren	HA3.100	43
2	C	Vleeskalveren	HA3.100	75
3	D	Vleeskalveren	HA3.100	88
4	H	Vleeskalveren	HA3.100	125
5	J	Vleeskalveren	HA3.100LW2.8	292
12	I	Vleeskalveren	HA3.100	135
Overige stikstofbronnen		Stationair draaiende en manoeuvrerende voertuigen, mobiele werktuigen, wegverkeer en koude start.		

Stikstofbronnen anders dan dieren hebben in het verleden nooit expliciet deel uitgemaakt van vergunningen. Voor zover deze stikstofbronnen onmisbaar zijn voor de vergunde activiteiten beschouwen we deze bronnen als impliciet vergund. Daarom is opname van de regel "Overige stikstofbronnen" in de tabellen van de referentiesituatie toegestaan.

Op grond van onze beleidsregels salderen in Gelderland mag alleen de ruimte die structureel in gebruik is of genomen kan worden, worden betrokken als mitigerende maatregel. De referentiesituatie is op 27 december 2023 aantoonbaar nog in gebruik of kan nog in gebruik genomen worden. Dit is aangetoond door middel van luchtfoto's

Datum
1 april 2026

Zaaknummer
2023-016598

Blad
8 van 26

4.2.2 Aangevraagde situatie

Onderstaande tabel geeft de aangevraagde situatie weer. Dit is een samenvatting van de beoogde situatie uit de bijgevoegde AERIUS-berekening voor de gebruiksfase. In deze berekening is tevens de emissie van alle bronnen en de daarbij behorende depositie terug te vinden.

Tabel 2a: Aangevraagde situatie dierlijke stikstofbronnen

AERIUS bron	Stal	Diersoort/omschrijving	Code/ Nr. systeembeschrijving	Aantal
1	E natuurlijk	Vleeskalveren	HA3.100	126
2	C	Vleeskalveren	HA3.100LW2.7 (95%)	332
3	E mechanisch	Vleeskalveren	HA3.100	133
4	F	Vleeskalveren	HA3.100LW2.7 (95%)	298

Tabel 2b: Aangevraagde situatie andere stikstofbronnen

Bron	Soort/omschrijving	Aantal
Externe transportbewegingen	Licht verkeer	3.400 vervoersbewegingen/jaar
	Zwaar verkeer	390 vervoersbewegingen/jaar
Interne vervoersbewegingen	Laadschoppen op banden Stage-II (100 kW) diesel	SCR Nee 3.665 l en 365 uur/jaar
	Landbouwtrekker Stage-II (100 kW) diesel	SCR Nee 50 l en 5 uur/jaar
	Landbouwtrekker Stage-II (60 kW) diesel	SCR Nee 31 l en 5 uur/jaar
	Verreiker Stage-II (70 kW) diesel	SCR Nee 72 l en 10 uur/jaar
	Mobiele kranen (125 kW) diesel	SCR Nee 62 l en 5 uur per jaar
	Vrachtauto's (200 kW) diesel	SCR Nee 293 l en 15 uur per jaar
Stationair draaien	Continue emissie	1,3 NO _x kg/jaar
Manoeuvreren op het erf	Licht verkeer	3.400 vervoersbewegingen/jaar
	Zwaar verkeer	390 vervoersbewegingen/jaar
Koude start	Licht verkeer	850 starts/jaar
	Zwaar verkeer	98 starts/jaar
Overige stikstofbronnen	CV	3,6 NO _x kg/jaar
	Pelletkachel	10,8 NO _x kg/jaar

In de beoogde situatie wordt gebruik gemaakt van een chemische luchtwasser. Uit meerdere onderzoeken blijkt dat dit type luchtwassers het beoogde rendement haalt, mits ze voldoen aan de

Datum
1 april 2026

Zaaknummer
2023-016598

Blad
9 van 26

eisen van elektronische monitoring en goed onderhouden zijn. Dit zijn verplichtingen die vanuit het Bal gelden.

4.2.3 Beoordeling van de effecten van stikstofdepositie

Uit de AERIUS-verschilberekening voor de gebruiksfase blijkt dat de stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden substantieel wordt verminderd (ten minste 35%) als gevolg van de activiteiten waarvoor een vergunning is aangevraagd.

Wij baseren onze besluiten op berekeningen, gemaakt met de meest recente versie van AERIUS Calculator. Dat is nu versie 2025.2.

U hebt AERIUS-berekeningen aangeleverd die zijn gemaakt met versie 2024.2 van AERIUS Calculator. Omdat het rekenhart van AERIUS Calculator sinds de vorige versie niet gewijzigd is en de in te voeren parameters evenmin veranderd zijn, hebben wij nieuwe AERIUS-berekeningen gemaakt door de aangeleverde berekeningen in AERIUS Calculator in te lezen en vervolgens te exporteren. Wij hebben het rekenjaar bij alle situaties op 2026 gezet. Deze exports zijn als bijlagen aan dit besluit toegevoegd.

Rekeneffecten 25 km AERIUS

Volgens de AERIUS-verschilberekeningen van het project is er sprake van een toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden. Vanwege het instellen van een rekenafstand van 25 km per emissiebron in AERIUS is geconstateerd dat er in de resultaten van de AERIUS-berekening nabij de 25 km een rekeneffect kan ontstaan. Het rekeneffect ontstaat doordat emissiebronnen in de aangevraagde situatie zijn verschoven of andere aangepaste variabelen hebben ten opzichte van de emissiebronnen in de referentiesituatie.

Het project bestaat uit verschillende stikstofbronnen in de referentiesituatie en de aangevraagde situatie. Deze bronnen en situaties zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden en vormen het project. Voor het bepalen van de effecten van het project tot 25 km hebben wij op basis van de AERIUS-verschilberekening geconstateerd dat de betreffende hexagonen allemaal binnen 25 km afstand van de projectgrens liggen. De toenames zijn daarom ontstaan door rekeneffecten in AERIUS en betreffen geen depositietoenames die nader moeten worden beschouwd.

4.3 Beoordeling onderbouwing additionaliteit

4.3.1 Stikstofdepositie aangevraagd project

De aangevraagde activiteiten leiden tot stikstofdepositie op Natura 2000-gebied Veluwe. Tabel 3 geeft een overzicht van de gebieden waarop het project depositie veroorzaakt en de omvang van de depositie.

Datum
1 april 2026

Zaaknummer
2023-016598

Blad
10 van 26

Tabel 3: Resultaten AERIUS-berekening aangevraagde situatie

	Berekend (ha gekarteerd)	Hoogste totale depositie (mol N/ha/jr)	Met toename (ha gekarteerd)	Grootste toename (mol N/ha/jr)	Met afname (ha gekarteerd)	Grootste afname (mol N/ha/jr)
Totaal	36.967,75	7.032,84	36.967,75	0,49	0,00	-

Per gebied	Berekend (ha gekarteerd)	Hoogste totale depositie (mol N/ha/jr)	Met toename (ha gekarteerd)	Grootste toename (mol N/ha/jr)	Met afname (ha gekarteerd)	Grootste afname (mol N/ha/jr)
Veluwe (57)	36.967,75	7.032,84	36.967,75	0,49	0,00	-

De aangevraagde activiteit heeft effect op 5 van de habitattypen die voorkomen in het Natura 2000-gebied dat in tabel 3 genoemd is. Uit de natuurdoelanalyses blijkt dat op deze habitattypen het eindoordeel ‘nee, tenzij’ wordt gegeven.

Daarnaast is er ook effect op 4 leefgebied typen Lg09, Lg13, Lg14 en L4030. Uit de natuurdoelanalyses blijkt dat de soort(en) die gebruik maken van deze leefgebied typen het eindoordeel ‘nee, tenzij’ wordt gegeven, omdat de leefgebied typen in het leefgebied van deze soorten zijn aangewezen als stikstofgevoelig. In deze habitattypen en leefgebied typen wordt de KDW overschreden. De natuurdoelanalyse maakt duidelijk dat stikstof daarom een knelpunt is voor deze habitattypen en soort(en).

Dit houdt in dat het vastgestelde pakket aan maatregelen niet volstaat om verslechtering tegen te gaan en realisatie van instandhoudingsdoelstellingen mogelijk te maken. In de natuurdoelanalyses is geconcludeerd dat aanvullende emissie- c.q. depositie reducerende maatregelen noodzakelijk zijn voor het behalen van de relevante instandhoudingsdoelstellingen. Zodoende is het noodzakelijk dat aanvullende maatregelen worden getroffen om tot het doelbereik te komen.

4.3.2 Referentiesituatie van het project

Om bovenstaande depositie van de aangevraagde activiteit te mitigeren (om daarmee verslechtering van de kwaliteit van de in paragraaf 4.3.1 genoemde habitats en leefgebieden te voorkomen) gaat de aanvraag uit van intern salderen met de toegestane activiteit op de locatie. Deze toestemming is weergegeven in tabel 1.

4.3.3 Mitigerende maatregel (intern salderen)

Ten aanzien van de habitattypen en -soorten met een ‘nee-tenzij’ eindoordeel valt verslechtering niet uit te sluiten en zijn passende maatregelen nodig om verslechtering van natuurwaarden te voorkomen. De voorwaarden in de beleidsregels salderen zijn opgenomen als passende maatregel (zie paragraaf 3.3 van dit besluit). Om te kunnen voldoen aan de nieuwe beleidsregels dient er een substantiële reductie plaats te vinden. Intern salderen op basis van de beleidsregels leidt ertoe dat stikstofemissie ten gevolge van vergunde activiteiten substantieel wordt gereduceerd. Met deze beleidsregels wordt de depositie op het omliggende Natura 2000-gebied Veluwe verlaagd, evenals de bijdrage van de depositie aan de landelijke stikstofdeken, zoals opgenomen in de meest actuele versie van het rekenprogramma AERIUS.

Datum
1 april 2026

Zaaknummer
2023-016598

Blad
11 van 26

4.3.4 Versnellingsaanpak stikstof

De beleidsregels zijn onderdeel van de Gelderse programma aanpak 'Versnellingsaanpak stikstof' (hierna: VAS). De VAS is in december 2024 aangekondigd en bestaat uit verschillende onderdelen met onder andere als doel de natuur sterker te maken en wonen en werken vlot te trekken door stikstof te reduceren.

Momenteel zijn er vanuit de VAS verschillende sporen opgepakt:

- Beleidsregels salderen: het wegnemen van ruimte die niet structureel in gebruik is of genomen kan worden en verplichting van 35% reductie voor nieuwe ontwikkelingen met effecten op N2000 – gebieden waar verslechtering niet kan worden uitgesloten. Dit beleid is van tijdelijke aard en zal van kracht zijn tot dat er een pakket van maatregelen in werking is die voor de benodigde stikstofreductie zorgt. Op deze manier zorgen we voor de doorgang van stikstofreducerende projecten totdat er een pakket van maatregelen is.
- Stikstofreductiegebied: 60-70% reductie van stikstofemissies t.o.v. 2018 in 500 meter stroken rondom de Veluwe, Landgoederen Brummen, Willinks Weust en Bekendelle. In februari 2026 zijn de regels voor dit gebied ter inzage gelegd. In oktober 2026 zullen de maatregelen worden vastgesteld. Tot die tijd geldt het voorbereidingsbesluit, waarin een verbod op alle nieuwe en wijzigingen van stikstof emitterende activiteiten binnen deze gebieden is vastgelegd.
- Extra inzet op natuurherstel binnen en buiten de grenzen van N2000 gebieden: In januari 2026 is besloten om herstelmaatregelen op basis van al vastgestelde beheerplannen en herstelprogramma's versneld uit te voeren. Daarnaast wordt er ook ingezet op de gebieden rondom de N2000 gebieden. Hier zal het aandeel natuur-inclusieve landbouw verhoogd worden naar 25% van het areaal, waarbij we de biodiversiteit van deze gebieden versterken.
- Bronmaatregelen: Voor de provincie Gelderland geldt dat op grond van wettelijke doelen en vereisten Gelderse agrarische bedrijven gemiddeld 42% ten opzichte van 2018 van de stikstofemissie moet reduceren. Voor bronnen uit de sector industrie geldt een reductiedoel van 38% emissiereductie in 2030 ten opzichte van 2019. Voor mobiliteit en wonen geldt een 25% reductie in 2030 ten opzichte van 2019. Naast het strokenbeleid en de Gebiedsgerichte Aanpak Veluwe zal een combinatie van kortetermijnmaatregelen en een ontwikkelaanpak worden uitgewerkt om de uitstoot van stikstof bij de bron te verminderen.

4.3.5 Andere maatregelen

In zowel de Contourennota⁵, het Programma Stikstofreductie en Natuurverbetering (PSN)⁶ als in de Uitvoeringsagenda GMS is al inzichtelijk gemaakt binnen welk tijdpad de maatregelen worden uitgevoerd, alsmede wat het effect van de maatregelen is. De periode tussen 2021 en 2025 kenmerkte zich als de aanlooptijd van het bovengenoemde maatregelenpakket: er zijn veel

⁵ Raadpleegbaar via de website van de Rijksoverheid:

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/07/16/contourennota-programma-stikstofreductie-en-natuurverbetering>

⁶ Raadpleegbaar via de website van de Rijksoverheid:

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2022/12/19/programma-stikstofreductie-en-natuurverbetering-en-nota-van-antwoord>

Datum
1 april 2026

Zaaknummer
2023-016598

Blad
12 van 26

maatregelen uitgewerkt en klaargezet om ook daadwerkelijk resultaat te behalen. Echter, door verschillende oorzaken heeft de uitvoering van de geplande maatregelen tot op heden vertraging opgelopen. Met de reeds verstrekte rijks gelden geven wij voortgang aan de onderstaande reeds ingezette maatregelen⁷:

- Vrijwillige aankoop agrarische bedrijven (regelingen omschakeling, gedeeltelijke beëindiging en verplaatsing);
- Stimulering innovatie en modernisering brongerichte maatregelen stalemissies;
- Regeling managementmaatregelen melkveehouders Veluwe;
- Vergroten en vergoeden landschapselementen agrarisch gebied⁸;
- Drukfactoren aanpak anders dan stikstof buiten N2000⁹.

4.3.6 Natuurherstelmaatregelen

Naast de hiervoor genoemde maatregelen, die gericht zijn op de noodzakelijke reductie van stikstof op de afzienbare termijn, worden er op dit moment ook Natura 2000-herstelmaatregelen getroffen. In de beheerplannen van alle Natura 2000-gebieden is beschreven welke maatregelen het gebied nodig heeft om de instandhoudingsdoelen die zijn opgenomen in het aanwijzingsbesluit van het gebied, te behalen. In de beheerplannen, wordt overigens ook de link gelegd met bredere (natuur)ontwikkelingen. Voor de Natura 2000-gebieden buiten de provincie Gelderland werken de daarvoor bevoegde provincies zelf aan natuurherstelmaatregelen.

Voor het Gelderse Natura 2000-gebied Veluwe zijn bijvoorbeeld, ten behoeve van stikstofgevoelige natuurwaarden, de volgende natuurherstelmaatregelen reeds getroffen en/of in uitvoering:

- Grootschalig bosherstel in historische boscomplexen, herstel en uitbreiding van de eikenstrubbenboscomplexen, herstel van hardhoutooibossen en revitaliseringsmaatregelen;
- Beperken zwijnendruk in oude eikenbossen en regionaal verlagen van de omvang van wilde hoefdierpopulaties;
- Inrichting en omvorming natuur zoals de maatregelpakketten voor duurzame heide, voor stuifzandlandschap, voor herstel van vochtige en natte heidelandschappen, voor jeneverbesstruweel en de aanleg van tijdelijke heideakker;
- Extensivering en aankoppelen van landbouwgrond;
- Opstellen en uitvoeren plannen voor het herstel en behoud van kwetsbare vennen;
- Optimaliseren hydrologisch systeem, tegengaan van verdroging en verbeteren waterkwaliteit ten behoeve van vennen, venen en beken;
- Opheffen versnippering door onder ander de aanleg verbindingen tussen heidegebieden;

⁷ Uitvoeringsagenda GMS 2021-2024

⁸ Dit leidt tot vermindering van oppervlakte van landbouwgrond met hoge mestgiften.

⁹ Deze maatregelen leiden zelf niet tot reductie van atmosferische stikstofdepositie. Wel kunnen bepaalde (delen van) gebieden door systeemherstel minder gevoelig worden voor stikstof. Deze maatregelen kunnen wel bijdragen aan vermindering van andere stikstofbronnen, zoals met meststoffen belast grond- en oppervlaktewater, mineralisatie van veen en interne eutrofiëring.

Datum
1 april 2026

Zaaknummer
2023-016598

Blad
13 van 26

- Diverse aanvullend beheermaatregelen zoals exotenbestrijding (Amerikaanse eik, vogelkers, robinia), extra chopperen, inzet van gescheperde begrazing en opslag verwijderen op heide en stuifzand.
- Aanpassen van padenstructuur en gericht beperken van de openstelling van sommige deelgebieden, om verstoring door recreanten te verminderen;
- Maatregelen specifiek gericht op het versterken van leefgebied en soorten;
- Stellen randvoorwaarden aan beheer.

4.4 Nadere toelichting passende maatregelen

In navolging van de Logtsebaan-uitspraak is in de rechtspraak reeds invulling gegeven aan de vraag op welke wijze inzichtelijk gemaakt moet worden of en welke passende maatregelen worden getroffen. Zo moet gemotiveerd worden welke andere maatregelen zijn of zullen worden getroffen, binnen welk tijdpad worden de maatregelen uitgevoerd en wanneer wordt verwacht dat deze effectief zijn. In het onderstaande gaan wij verder in op een aantal concrete passende maatregelen.

4.4.1 LBV (plus)- en MGO-regeling

De Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties (Lbv) is een subsidieregeling voor veehouders die willen stoppen met hun bedrijf of met een locatie van hun bedrijf. Het doel van de regeling is om de stikstofuitstoot vanuit de veehouderij te verlagen, zodat de natuur die daarvoor gevoelig is, kan herstellen. MGO-1 staat voor Maatregel Gerichte Opkoop, eerder MGA-I genoemd. Deze regeling is gericht op de vrijwillige opkoop van piekbelastende veehouderijbedrijven zodat dit bijdraagt aan de verlaging van de depositie van ammoniak op stikstofgevoelige natuur in Natura 2000-gebieden. Deze maatregel is gericht op selectieve opkoop van veehouderijbedrijven die een hoge stikstofdepositie veroorzaken op één of meerdere natuurgebieden in de nabijheid van het bedrijf, de zogenoemde piekbelasters. Met deze maatregel wordt uitvoering gegeven aan de noodzakelijke daling van stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden.

In de uitspraak van de rechtbank Gelderland van 11 april 2024 (ECLI:RBGEL:2024:2061, r.o. 11.1) zet het rechtscollege uiteen op welke wijze we de verwijzing naar de LBV-(plus) regeling kunnen concretiseren. Voor 93 LBV+ en 6 MGO bedrijven is een goedgekeurd intrekingsverzoek geregistreerd bij de provincie. Voor deze bedrijven kan met redelijke zekerheid worden gesteld dat zij ook gaan beëindigen en de vergunningen verleend zullen worden. Het intrekken van de stikstofruimte van de LBV(+) bedrijven heeft bijgedragen aan de ingezette dalende lijn zoals opgenomen in de laatste rekenversie van het rekenprogramma AERIUS.

Aankomende beëindigings- en verplaatsingsregelingen

Op 18 november 2024 is de Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties (Lbv) kleinere sectoren opengesteld. De Lbv kleinere sectoren richt zich op een vijftal diercategorieën die niet onder de LBV(+)-regeling vallen en waarvan de stikstofvracht op of boven een vastgestelde drempelwaarde uitkomt.

Datum

1 april 2026

Zaaknummer

2023-016598

Blad

14 van 26

Per 6 januari 2025 is verder de Landelijke verplaatsingsregeling veehouderijen met piekbelasting (Lvvp) opengesteld. Deze regeling is bedoeld voor piekbelasters die hun veehouderij willen verplaatsen naar een locatie in Nederland (of een ander land in de Europese Unie), waarbij de bedrijfsactiviteiten op de nieuwe locatie in Nederland niet onder de aanpak piekbelasting vallen. Per 6 oktober 2025 is daarnaast de MGB (Maatregel Gerichte Beëindiging) opengesteld. Dit is een vrijwillige beëindigingsregeling vanuit Provincie Gelderland. De regeling is bedoeld voor veehouderijen die in een van de Gelderse Natura 2000-gebieden of daaromheen liggen. Met deze regeling worden ondernemers met een veehouderij gestimuleerd om volledig of gedeeltelijk te stoppen met hun bedrijf. Hiermee wordt de neerslag van stikstof verminderd in en om Natura 2000-gebieden in Gelderland.

4.4.2 Regeling Circulaire Mestverwerking

Naast maatregelen die leiden tot een lagere emissie uit de stal, zijn er ook maatregelen nodig die leiden tot een lagere input van stikstof via het veevoer en een lagere emissie uit de opslag en aanwending van mest. Via pilots werkt de provincie aan kennisontwikkeling om op die manier de uitstoot van stikstof omlaag te brengen. Verder heeft provincie Gelderland in 2023 een subsidieregeling Circulaire mestverwerking opengesteld. Deze regeling stimuleerde stalaanpassingen en het plaatsen van stikstofstrippers. Beide maatregelen zullen bijdragen aan minder depositie van stikstof op de natuur. In de ante evaluatie van deze regeling is berekend dat via deze openstelling een emissiereductie van 51.000 kg NH₃/jaar wordt bereikt. De emissiereductie door stikstofstrippers zal overigens niet zichtbaar zijn in de stalvergunningen.

Landelijke regelingen mestverwerking

Naast voornoemde regeling Circulaire Mestverwerking zijn er ook een aantal landelijke regelingen die hierop zien: de subsidieregeling Hoogwaardige mestverwerking (HMV) en de Subsidiemodules brongerichte verduurzaming stal- en managementmaatregelen (Sbv). De HMV is bedoeld voor bedrijven die een hoogwaardige mestverwerkingsinstallatie laten bouwen, zoals een mestvervoerder of een mestverwerkend bedrijf. Door mest centraal te verwerken kan de landelijke uitstoot van ammoniak beperkt worden. De SBV richt zich op veehouderijen die middels maatregelen en aanpassing van stalsystemen hun stikstofuitstoot verminderen.

4.4.3 Kadernota Agrifood

Vanuit de Kadernota Agrifood wordt ingezet op de omschakeling naar een natuur inclusieve (kringloop) landbouw (NIL). Hierdoor vindt minder input van stikstof in de vorm van (kunst)mest plaats. Een lagere aanbreng van deze stikstofbronnen betekent dat er daardoor minder in het water of de natuur terecht komt. Door de bodem minder intensief te gebruiken draagt NIL bij aan stikstofreductie en aan de doelen voor natuur, landschap, water en bodem. Samen met boeren kijken we gebiedsgericht naar mogelijkheden voor de ontwikkeling voor de vormen van NIL. Voor 10 gebiedsprocessen rondom de Veluwe, Rijntakken en Achterhoek zijn er momenteel voor 39 bedrijven bedrijfsplannen opgesteld voor de omschakeling naar NIL. Vanuit genoemde gebiedsprocessen worden momenteel aanvragen opgesteld om deze bedrijfsplannen uit te voeren.

Datum
1 april 2026

Zaaknummer
2023-016598

Blad
15 van 26

De uitvoering zal worden gefinancierd vanuit de GLB regeling 'Gebiedsgerichte samenwerking', die provincie Gelderland in november 2024 open heeft gesteld.

4.4.4 Conclusie additionaliteit

Op basis van bovenstaande uiteenzetting kan worden geconcludeerd dat:

- In dit besluit wordt, in lijn met de vereiste van zekerheid over de realisatie van maatregelen, concreet en voldoende onderbouwd welke maatregelen worden getroffen voor de noodzakelijke en aantoonbare reductie van stikstofdepositie op afzienbare termijn ten gunste van de betrokken stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden.
- De aanvraag is onlosmakelijk verbonden met de inzet van een passende maatregel in de zin van artikel 6, tweede lid van de Habitatrictlijn, namelijk de toepassing van de beleidsregels salderen. Deze toepassing garandeert een substantiële en feitelijke reductie van de stikstofdepositie als gevolg van de ontwikkeling op locatie <adres> door een directe en onomkeerbare reductie van 35% van de referentiesituatie. Deze reductie dient als mitigerende maatregel om de cumulatie met andere deposities te compenseren.
- De beleidsregels salderen hebben als doel om noodzakelijke stikstofreducties mogelijk te maken. De beleidsregels leveren daarmee een directe en aantoonbare bijdrage aan de realisatie van de natuurdoelen door structurele en onomkeerbare stikstofreducties mogelijk te maken, waarmee de herstel- en instandhoudingsdoelstellingen van de Natura 2000-gebieden worden ondersteund.
- De collectieve en gegarandeerde bijdrage van de aanvragen, die moeten feitelijk voldoen aan de beleidsregels salderen, de natuuropgave is relatief zo groot dat deze, ook zonder dat het volledige maatregelpakket inzichtelijk is gemaakt, ruimschoots als 'passend' is aan te merken.

4.5 Overige effecten

De afstand tot het dichtstbijzijnde voor stikstof gevoelig Natura 2000-gebied Veluwe is 5,6 km.

Door de afstand tot de Natura 2000-gebieden zijn er naast de effecten van stikstof geen andere effecten op deze gebieden.

5 Zienswijzen

Naar aanleiding van het ontwerpbesluit zijn zienswijzen binnengekomen.

5.1 Zienswijzen van Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten in Nederland te Amersfoort, gedateerd 17 december 2025

5.1.1 Staat van de natuur

Vooropgesteld geldt dat de betreffende veehouderij zich bevindt nabij het Natura-2000 gebied de Veluwe. Daarnaast grenst de locatie aan GNN natuurgebied Oldenaller. In deze gebieden komen diverse stikstofgevoelige habitattypen, verkeren in een ongunstige staat van instandhouding. Tegen

Datum

1 april 2026

Zaaknummer

2023-016598

Blad

16 van 26

deze achtergrond is het voornemen om vergunning te verlenen voor de uitbreiding van een kalverhouderij voor Natuurmonumenten onbegrijpelijk.

Daar komt nog bij dat de Natuurherstelwet sinds juni 2024 bindende doelstellingen oplegt aan EU-lidstaten om de achteruitgang van de natuur om te keren en ecosystemen te herstellen. Dit geldt ook voor habitattypen buiten N2000. De contouren van de invulling hiervan worden spoedig duidelijk. Natuurmonumenten is van mening dat de provincie zou hier op moeten anticiperen, in plaats van de staat van deze gebieden verder te laten verslechteren.

Reactie:

In de omgevingsvergunning natura 2000-activiteiten gebieden wordt getoetst aan Natura-2000 gebieden. Alle natuur wat buiten de Natura2000 gebieden valt, valt ook buiten het beoordelingskader voor het vergunnen van een Natura 2000 activiteit. Met dit besluit is geoordeeld dat er geen significante negatieve effecten plaats zullen vinden op de omliggende natura-2000 gebieden. Er vindt een reductie plaats van 35% ten opzichte van de onderliggende natuur vergunning. Er komt in dit geval dus 35% van de stikstof depositie van de onderliggende natuur vergunning ten goede aan de natuur.

De Europese Natuurherstelwet (verder: NHV) verplicht de EU-lidstaten om aangetaste ecosystemen op land en zee te herstellen, met als doel 20% herstel in 2030 en herstel van alle ecosystemen in 2050. De EU-lidstaten moeten nationale herstelplannen indienen die maatregelen bevatten om de doelen te bereiken. Zoals in uw zienswijze aangegeven, wordt door het Rijk gewerkt aan een Nationaal Natuurplan in het kader van de NHV. Dit Nationaal Natuurplan ziet op een breder natuurherstel dan alleen de Natura 2000-gebieden. Dit Nationaal Natuurplan is nog niet vastgesteld (of in ontwerp naar de Tweede Kamer gestuurd). Wij menen dat wij niet vooruitlopend hierop moeten anticiperen op dit Nationaal Natuurplan.

Mochten er uit dit Nationaal Natuurplan maatregelen voortvloeien die van toepassing zijn voor de Natura 2000-gebieden, dan zullen deze via het toetsingskader voor de beoordeling van aanvragen om een omgevingsvergunning voor een Natura 2000-activiteit als bedoeld in artikel 5.1, eerste lid, sub e van de Omgevingswet zijn plaats vinden.

5.1.2 Ontbreken passende beoordeling

Uit de voortoets volgt dat significante effecten niet zijn uitgesloten. Daarmee is een passende beoordeling vereist die voldoet aan artikel 6 van de Habitatrichtlijn. Die passende beoordeling ontbreekt echter; het ontwerpbesluit baseert vergunningverlening enkel op intern salderen en op (veronderstelde) passende maatregelen.

Reactie:

De passende beoordeling waarnaar verwezen wordt is wel aanwezig bij de aanvraag. De passende beoordeling is toegevoegd aan de aanvraag als document "Aanvraag Natura2000-activiteit Allermolensteeg 4 te Putten". Een passende beoordeling is een vormvrij document en daarmee is

Datum
1 april 2026

Zaaknummer
2023-016598

Blad
17 van 26

het vrij aan de initiatiefnemer om op eigen wijze vorm te geven aan dit document. Alle benodigde documentatie om te komen tot een besluit is bij ons aangeleverd..

5.1.3 Beleidsregels

De effecten van het project worden in het ontwerpbesluit weggeschreven met de onderbouwing dat voor een deel van de effecten “passende maatregelen” worden ingezet voor een deel van de effecten gebruik wordt gemaakt van intern salderen conform de beleidsregels van uw provincie. Onderaan de streep meent het college dat daardoor de effecten zijn gemitigeerd en de vergunning verleend kan worden. Natuurmonumenten stelt zich op het standpunt dat deze aanpak juridisch ondeugdelijk en onhoudbaar is.

Eenzijds is Natuurmonumenten van mening dat het salderingsbeleid van de provincie, mocht het bij de bestuursrechter voorkomen, geen stand zal houden. Het beleid is in strijd met hogere wetgeving, te weten de Habitatrichtlijn, waardoor dit beleid ook niet op deze situatie mag worden toegepast.

De stikstofopgave voor Gelderland en specifiek voor de Veluwe is enorm. Hoogleraar Erisman c.s. hebben scenario's berekend voor doelbereik van de stikstofdoelen. Hieruit blijkt dat een generieke reductie in Nederland van 53 procent van ammoniakemissies uit de landbouw nodig is. Óf een reductie van circa 30 procent als basis en 65 tot 85 procent in een randzone van 5 tot 15 kilometer rond de Veluwe. In de Statenbrief dd 10 december 2024 noemt uw college een gemiddelde emissiereductie van agrarische bedrijven in Gelderland van 42% ten opzichte van 2018, gebaseerd op de landelijke vastgestelde emissiereductie. Een verdere inhoudelijke onderbouwing van 35% als passende maatregel staat niet in de statenbrief en is ook niet te herleiden uit de regels en de toelichting. Natuurmonumenten ziet dan ook geen relatie tussen het afromingspercentage van 35% en de door uw college benodigde gemiddelde reductie van 42%, laat staan met het wetenschappelijk advies dat begint bij generiek 53% en kan oplopen tot 85%. De beleidsregel voor intern salderen met een minimum van 35% reductie lijkt ons dan ook niet houdbaar als passende maatregel.

Reactie:

In het ontwerpbesluit is toegelicht dat de effecten van de beoogde situatie volledig gemitigeerd worden. Wij menen dat de mitigerende maatregel ingezet mag worden, omdat dit een direct gevolg is van de passende maatregel uit de beleidsregel, zijnde de reductie eis.

Toepassen van saldering van stikstof (zowel intern als extern) mag worden uitgewerkt in beleidsregels. Hiermee wordt eenduidigheid geboden over het gebruik van stikstofruimte. Deze beleidsregels specificeren de voorwaarden voor het beoordelen van natuurvergunningaanvragen. Bij de uitwerking van deze beleidsregels houden wij ons aan de strikte voorwaarden uit de jurisprudentie en de Omgevingswet. Wij menen dan ook dat het beleid zoals opgenomen in onze beleidsregels voldoet aan de van toepassing zijnde wet- en regelgeving.

Uit de uitspraak van de Raad van State van 28 mei 2025 blijkt dat GS instandhoudings- en/of passende maatregelen die individuele initiatiefnemers bereid zijn om te treffen, wel kan betrekken bij een plan, programma of pakket van maatregelen waarin wordt gemotiveerd welke

Datum

1 april 2026

Zaaknummer

2023-016598

Blad

18 van 26

instandhoudingsmaatregelen en passende maatregelen nodig zijn om uitvoering te geven aan artikel 6, eerste en tweede lid, van de Hrl. Op die manier kunnen de instandhoudings- en/of passende maatregelen die individuele initiatiefnemers treffen een rol spelen in de additionaliteitstoets. Het vergunnen van de stikstofreductie die onderdeel is van het breder programma via de beleidsregels, is noodzakelijk voor het realiseren van deze reducties en dus het uiteindelijk borgen van de maatregelen vanuit een breder programma. Wij menen dat om vooruit te komen en stikstofreductie te realiseren er voor een bedrijf ook toekomstperspectief moet zijn, zoals een economisch verdienmodel. Met 35% reductie dragen we bij aan de dalende lijn van stikstofdepositie zonder de bedrijvigheid de kop in te drukken. Hiermee zorgen we samen met de ondernemers voor een verbetering van de natuur.

Wij zijn het met u eens dat de stikstofopgave voor de provincie Gelderland en met name voor de Veluwe enorm is. Het programma Versnellingsaanpak Stikstof (VAS) (zie Statenbrieven 10 december 2024, PS2024-1027; 1029; 1030), waar de beleidsregels onderdeel van zijn, heeft onder andere als doel de benodigde stikstofreductie te halen. Wij zien 35% reductie als een substantiële bijdrage daaraan, die we niet willen laten stilvallen. De individuele maatregel op zichzelf hoeft geen 42% te zijn, als het totale pakket maar tot minimaal 42% uitkomt. Zo is begin 2025 aangekondigd dat er een stikstofreductiegebied komt rond onder andere de Veluwe waarin strenge stikstofreducerende maatregelen zullen gaan gelden. Hiervoor zijn begin 2026 de maatregelen vastgesteld door GS (zie Statenbrief 21 januari 2026, PS2026-37). Deze maatregelen liggen nu ter inzage. Daarnaast wordt er gewerkt aan een aantal andere pijlers, zoals natuurmaatregelen (zie Statenbrief 28 januari 2026, PS2026-72), bronmaatregelen en een specifieke aanpak voor de Veluwe. Wij blijven constant bezig maatregelen te concretiseren en nieuwe maatregelen te treffen. Zie ook hoofdstuk 4.3 in het besluit.

Wij menen dat deze wijze van vergunningverlening met inzet van een mitigerende maatregel juridisch houdbaar is

5.1.4 Additionaliteit

Het Gelderse beleid moet nog worden uitgewerkt, zodat duidelijk is welke maatregelen nodig zijn om te voldoen aan artikel 6 lid 3 van de Habitatrichtlijn en binnen welke termijn die maatregelen getroffen zullen worden. Daar komt bij dat hele rij aan “passende maatregelen” die nu - vooruitlopend op het nog uit te werken Gelderse beleid - wordt benoemd in het ontwerpbesluit én niet voldoende zijn (en overigens ook onvoldoende wetenschappelijk onderzocht zijn) om te kunnen voldoen aan het additionaliteitsvereiste en bovendien onvoldoende zeker zijn om te kunnen stellen dat voldaan wordt aan het additionaliteitsvereiste. Er is nog geen plan voor de noodzakelijk emissiereductie. Het overgaan tot verlening van de gevraagde vergunning is dan ook in strijd met de wet.

Reactie:

Maatregelen zoals bedoeld in lid 3 zijn voor de ondernemer zelf om te treffen. Wij gaan er vanuit dat u maatregelen zoals bedoeld in het tweede lid van artikel 6 van de Habitatrichtlijn, bedoelt. In het ontwerpbesluit hebben we uiteengezet welke andere maatregelen er op dit moment zijn

genomen, worden genomen of worden ontwikkeld. Deze onderbouwing is geen statisch gegeven, omdat het programma VAS volop in ontwikkeling is. We zullen in het definitieve besluit de onderbouwing aanvullen met de maatregelen die momenteel nog concreter zijn dan voorheen. Met het gehele programma VAS zullen we uiteindelijk de noodzakelijke dalende lijn inzetten. Het programma zal continu gemonitord worden of deze doelen in zicht zijn en blijven. De beleidsregels zijn bedoeld om substantiële, noodzakelijke reducties in de tussentijd al doorgang te laten vinden. Als onderdeel van het grotere geheel zien wij de beleidsregels als één van de noodzakelijke passende maatregelen, waardoor de vergunningverlening die daar het gevolg van is wel door kan en moet gaan om de maatregel uit te kunnen voeren.

5.1.5 Wetenschappelijke onderbouwing chemische wasser

Anderzijds is wetenschappelijk gezien onvoldoende aangetoond dat de inzet van chemische luchtwassers leidt tot een afname van stikstofemissies. Een theoretische stikstofreductie van 35% door alleen het aanbrengen van een chemische luchtwasser is twijfelachtig, gezien de wetenschappelijke inzichten hieromtrent: WUR rapport effecten luchtwassers. De WUR stelt dat 'naast technologische innovaties er ook noodzaak zal zijn tot gedeeltelijke extensivering of veestapelreductie'. Technieken als emissiearme stalsystemen en luchtwassers vormen slechts een klein deel van de oplossing. Minder krachtvoer, andere bemesting, meer beweiding en biologische landbouw leveren meer op. De veestapel zal flink moeten krimpen in plaats van uitbreiden.

Reactie:

U heeft een link opgenomen in een fysiek document, zodat we niet kunnen achterhalen welk rapport u bedoelt. Het rapport waaraan we denken dat gerefereerd wordt, betreft een onderzoek naar de werking van biologische combi-luchtwassers. Van chemische luchtwassers blijkt uit onderzoek dat chemische luchtwassers, mits goed onderhouden, gedimensioneerd en gemonitord, het ammoniakreducerendement behaald wordt. Middels de voorschriften in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) voor het in gebruik nemen en houden van chemische luchtwassersystemen wordt het ammoniakreducerendement geborgd.

Daarnaast bestaan er geen rapporten waarin de chemische luchtwassers in twijfel worden getrokken en bestaat er ook nog geen jurisprudentie waarin specifiek de chemische wasser in twijfel wordt getrokken. Wij menen daarom geen reden te zien om aan de werking van de chemische wasser te twijfelen en gaan daarom ook uit van het reductiepercentage wat is vastgesteld.

5.1.6 Flora en fauna activiteit

Naast het feit dat de voorgenomen ontwikkeling negatieve effecten op het kwetsbare Natura 2000 – gebied de Veluwe heeft, heeft de ontwikkeling als gesteld ook effect op de Blauwgraslanden die Natuurmonumenten beheert op Landgoed Oldenaller (GNN). Toename van stikstofdepositie heeft effect op blauwgrasland. Het areaal blauwgrasland in Nederland is zeer klein en de staat van instandhouding wat betreft kwaliteit is zeer ongunstig. Veel soorten uit de blauwgraslanden staan op de Rode lijst.

Datum
1 april 2026

Zaaknummer
2023-016598

Blad
20 van 26

Op grond van artikel 11.27 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) moet degene die een activiteit verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben, verplicht:

- a. Alle maatregelen nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen;
- b. Voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen moeten die gevolgen zoveel mogelijk beperkt worden of ongedaan gemaakt worden; en
- c. Als die gevolgen onvoldoende kunnen worden moet de activiteit achterwege worden gelaten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.

Op grond van artikel 11.27, lid 2, Bal, geldt dit in ieder geval ook voor soorten die genoemd worden op de rode lijst.

Aan de zorgplicht wordt met het voorgenomen besluit geenszins voldaan, en kan overigens ook niet worden voldaan. Zouden de gevolgen voor deze soorten worden vastgesteld, dan zou blijken dat de activiteit nadelige gevolgen heeft voor de aanwezige soorten. De gevolgen kunnen niet beperkt worden, en dus moet de activiteit achterwege worden gelaten.

Reactie:

In de onderbouwing voor een omgevingsvergunning - natura 2000-activiteit wordt getoetst aan de effecten op Natura-2000 gebieden. Effecten op alle natuur wat buiten de Natura2000 gebieden valt, valt ook buiten het beoordelingskader voor het vergunnen van een Natura 2000 activiteit. Toetsingsgronden voor een flora en fauna activiteit zijn ook niet van toepassing op een besluit voor een Natura 2000 activiteit.

Het is aan de ondernemer om de juiste vergunningen aan te vragen. In dit geval is er alleen een aanvraag voor een omgevingsvergunning-N2000 activiteit ingediend. Mogelijk dat ook een Flora en Fauna activiteit vergund moeten worden. Het is de verantwoordelijkheid van de ondernemer om deze aan te vragen.

5.2 Zienswijzen van Coöperatie Mobilisation for the Environment U.A. en Stichting Mobilisation for the Environment te Nijmegen gedateerd 23 december 2025

5.2.1 Onjuiste wettelijke grondslag

Onder punt 2 van het ontwerpbesluit staat dat de aanvraag waarop het ontwerpbesluit ziet, is ingediend op 27 december 2023. Dit betekent dat ten tijde van de indiening van de aanvraag de Wet natuurbescherming het toepasselijke toetsingskader was. Dat de aanvraag na 1 januari 2024 is aangevuld of gewijzigd, maakt dit niet anders; een wijziging van een bestaande aanvraag doet er niet aan af dat het overgangsrecht meebrengt dat het oude recht van toepassing blijft totdat op die aanvraag is beslist.

Desondanks wordt in het ontwerpbesluit aangekondigd dat een omgevingsvergunning zal worden

Datum
1 april 2026

Zaaknummer
2023-016598

Blad
21 van 26

verleend op grond van artikel 5.1, eerste lid, onder e, van de Omgevingswet (hierna: 'Ow'). Het ontwerpbesluit berust op een onjuiste, althans ondeugdelijk gemotiveerde wettelijke grondslag en kan het reeds om die reden geen stand houden.

Reactie:

Het klopt dat er een verkeerde grondslag is gebruikt in het ontwerpbesluit. We passen dit aan in het definitieve besluit. Deze aanpassing heeft geen gevolgen voor de conclusie van het besluit.

5.2.2 Ontbreken passende beoordeling

De omgevingsvergunning is aangevraagd voor een Natura 2000-activiteit ten behoeve van het houden van 889 vleeskalveren met de daarbij behorende werkzaamheden. Op grond van artikel 8.74b, eerste lid, van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) wordt een omgevingsvergunning voor een Natura 2000-activiteit alleen verleend als uit de passende beoordeling zoals bedoeld in artikel 16.53c, eerste lid, van de Ow, de zekerheid is verkregen dat het project de natuurlijke kenmerken van het gebied niet zal aantasten.

Aan het bestreden ontwerpvergunning ligt (ogenschijnlijk) geen passende beoordeling ten grondslag. Het ontwerpbesluit kan derhalve geen stand houden.

Reactie:

Wij menen dat er wel een passende beoordeling ten grondslag ligt aan het ontwerpbesluit. Zie ook de reactie op de zienswijze in paragraaf 5.1.2 ingediend door Natuurmonumenten.

5.2.3 Wetenschappelijke onderbouwing chemische wasser

Volgens recente onderzoeken van de WUR zijn luchtwassers veel minder efficiënt dan door de fabrikant opgegeven. De haalbaarheid van het reductiepercentage van 95% waarvan uit wordt gegaan is volgens cliënten dan ook zeer onwaarschijnlijk. Uit recent onderzoek van de WUR blijkt bovendien dat de gemiddelde uitstoot van koeien 16% hoger is dan voorheen aangenomen. Gelet op deze omstandigheden is ten onrechte niet gerekend met de volledige omvang van het te verwachten projecteffect en volstaat de beoordeling die aan het bestreden ontwerpbesluit ten grondslag ligt niet.

Reactie:

De onderzoeken naar de effectiviteit van luchtwassers waaruit blijkt dat deze minder efficiënt werken dan door de fabrikant opgegeven, zijn rapporten over biologische-combiluchtwassers. Chemische wassers zijn nog niet door dergelijke onderzoeken in twijfel getrokken. Zie ook onze reactie op de zienswijze in paragraaf 5.1.5 ingediend van Natuurmonumenten.

Daarnaast heeft het door u genoemde rapport 1592 van de WUR betrekking op lacterende melkkoeien. Er zijn enkel vleeskalveren aangevraagd en vergund. Dit rapport is daarom niet van toepassing op deze aanvraag.

5.2.4 Randeffecten

Ook in het geval wel van een accurate uitstoot zou zijn uitgegaan, kan het bestreden ontwerpbesluit geen stand houden om de navolgende redenen.

Met het ontwerpbesluit wordt toegestaan dat een depositietoename plaatsvindt op in ieder geval het Natura 2000-gebied 'de Veluwe'. Dat gebied is reeds ernstig stikstof overbelast, waarvoor veel passende maatregelen moeten worden getroffen, zoals ook door uw college beaamd in het ontwerpbesluit. Daarbij is ten aanzien van dit Natura 2000-gebied ook tot na 2030 nog steeds sprake is van een ernstige mate van overbelasting, zo blijkt uit de meest recente versie van AERIUS-monitor.

Reactie:

Met het ontwerpbesluit worden geen depositietoenames toegestaan. We baseren ons besluit op AERIUS-berekeningen, waar zogeheten randeffecten kunnen worden berekend. Randeffecten zijn berekende depositietoenames op ongeveer 25 km afstand van het project. Deze berekende toenames zijn geen feitelijke toenames, maar het gevolg van de in AERIUS afgestelde rekenafstand van 25 km. Deze rekenafstand is in AERIUS opgenomen nadat de Raad van State heeft geoordeeld dat na 25 km effecten niet meer toe te rekenen zijn aan een project. In AERIUS wordt de 25 km echter gerekend vanaf de bron en niet vanaf de projectgrenzen. Als bronnen binnen projectgrenzen wat verschuiven, kan dit daarom leiden tot een berekende toename op ongeveer 25 km afstand. Indien er sprake was van echte toenames, zouden deze dichterbij het bedrijf zijn en was er bij de resultaten een ander patroon zichtbaar geweest.

5.2.5 Additionaliteit

Uit uw eigen constatering blijkt dat de te vergunnen activiteit bijdraagt aan deze overbelasting en daarmee aan de verdere verslechtering van de betrokken Natura 2000-gebieden. Dat gegeven legt u echter naast u neer door te stellen dat voldoende andere maatregelen worden getroffen en aan het additionaliteitsvereiste wordt voldaan.

De vraag of het behoud van de natuurwaarden is geborgd, dan wel of de verbeter- of hersteldoelstellingen worden gerealiseerd, moet op gebiedsniveau worden beantwoord. Als voor het realiseren van de doelstellingen een daling van de huidige stikstofdepositie nodig is, dan moet door uw college inzichtelijk worden gemaakt met welke andere maatregelen dan de inzet van de saldogever van het intern salderen, een daling van de stikstofdepositie voor dit Natura 2000-gebied kan worden gerealiseerd. Het bestreden ontwerpbesluit voldoet hier niet aan. Om aan dit criterium te voldoen is een ecologische beoordeling nodig. Uw ontwerpbesluit bevat een dergelijke ecologische beoordeling niet.

De maatregelen waar u naar verwijst in het ontwerpbesluit en bijbehorende bijlage zijn op zichzelf tevens onvoldoende zeker. Cliënten merken hierbij op dat niet alle genoemde natuur- en beheersmaatregelen zonder meer relevant zijn voor de stikstofproblematiek. Onduidelijk is bijvoorbeeld waarom maatregelen als "beperken zwijndruk" en "beheersmaatregelen zoals exotenbestrijding" relevant worden geacht. Dit duidt op een motiveringsgebrek. Daarnaast ontbreekt bij verschillende maatregelen (zoals de Lvvp, MGB, regeling circulaire mestverwerking

Datum
1 april 2026

Zaaknummer
2023-016598

Blad
23 van 26

en diverse subsidieregelingen) duidelijkheid over het verwachte effect en de termijn waarbinnen dit effect optreedt. Deze maatregelen zijn veelal nog in voorbereiding, werken op basis van vrijwillige deelname en kennen daardoor een onzekere uitvoering en effectiviteit.

Daarnaast staan de effecten van onder meer de LBV+ regelingen en de MGO vanaf 2025 onvoldoende vast.

Reactie:

De depositietoenames in de beoogde situatie worden volledig gemitigeerd door middel van intern salderen. Wij menen dat de mitigerende maatregel ingezet mag worden, omdat dit een direct gevolg is van de passende maatregel uit de beleidsregel, zijnde de reductie eis. Deze passende maatregel is onderdeel van het programma Versnellingsaanpak Stikstof met daarin verschillende maatregelen om stikstof te reduceren.

Het klopt dat van een aantal benoemde maatregelen de resultaten nog niet vast staan. Het programma en de daaraan hangende maatregelen zijn volop in ontwikkeling. Als onderdeel van dit grotere programma is de stikstofreductie uit de beleidsregel een vastgestelde maatregel die in uitvoering gebracht kan worden. Het is noodzakelijk dat de vergunningverlening die direct samenhangt met de uitvoering van deze passende maatregel doorgang vindt, zodat stikstof daadwerkelijk gereduceerd kan worden en andere maatregelen ook uitgevoerd kunnen worden. Zie ook reactie op de zienswijze 'beleidsregels' en 'additionaliteit' van Natuurmonumenten. Daarnaast zijn maatregelen zoals 'beperken zwijndruk' niet benoemd als mitigerende maatregel, maar een maatregel als onderdeel van het geheel waarmee verslechtering van de natuur tegen wordt gegaan en de staat van de natuur wordt verbeterd.

5.2.6 Beleidsregels

Ook de 'Beleidsregels salderen in Gelderland' waar u naar verwijst bieden geen zekerheid. Zij zijn grotendeels gebaseerd op niet onderbouwde aannames (zoals bepaalde percentages en uitgangswaarden) en zijn zelf niet passend beoordeeld. Een enkele verwijzing naar dit beleid kan daarom niet dienen als deugdelijk bewijs dat het voldoen aan deze regels automatisch leidt tot voldoende natuurherstel.

Reactie:

Beleidsregels hoeven niet passend beoordeeld te worden. Enkel projecten en plannen die mogelijk een significant effect hebben op een N2000 gebied moeten een passend beoordeeld worden. De beleidsregels zijn een uitwerking van een breed pakket aan maatregelen en vormen een toetsingskader om aanvragen te beoordelen.

Toepassen van saldering (zowel intern als extern) mag worden uitgewerkt in beleidsregels. Zie ook de reactie op de zienswijze 'beleidsregels' van Natuurmonumenten.

Datum
1 april 2026

Zaaknummer
2023-016598

Blad
24 van 26

6 Conclusie

Op grond van het vorenstaande hebben wij de zekerheid verkregen dat de aanvraag samenhangt met het treffen van een instandhoudings- of passende maatregel als bedoeld in artikel 6, eerste en tweede lid Habitatrichtlijn, het overgebleven gedeelte wat niet als passende maatregel gebruikt wordt, ingezet mag worden als mitigerende maatregel en dat het project geen significant negatieve effecten heeft op de instandhoudingsdoelstellingen van de betrokken Natura 2000-gebieden. De aanvraag past binnen de beleidsregels salderen in Gelderland en kan worden vergund.

7 Overige verplichtingen

U bent zelf verantwoordelijk voor het verkrijgen van eventueel benodigde ontheffingen, vergunningen of toestemmingen op grond van andere wet- en regelgeving.

8 Juridische grondslagen

Dit besluit is genomen op grond van:

- Omgevingswet artikel 2.18, artikel 2.24, artikel 2.31a, artikel 4.11, artikel 4.3,
- artikel 4.5, artikel 5.1, artikel 5.18, artikel 5.29
- Besluit activiteit leefomgeving afdeling 11.1
- Wet stikstofreductie en natuurverbetering
- Besluit natuurbescherming, artikel 2.14, lid 3
- Beleidsregels salderen Gelderland

Datum
1 april 2026

Zaaknummer
2023-016598

Blad
25 van 26

BIJLAGE 2 VOORSCHRIFTEN

U bent verplicht om zich aan de volgende voorschriften te houden:

1. Deze vergunning is uitsluitend geldig voor (medewerkers van) de vergunninghouder en voor (rechts)personen die in opdracht van de vergunninghouder handelen. De vergunninghouder blijft verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze vergunning.
2. De (rechts)personen genoemd in het vorige voorschrift zijn volledig op de hoogte van deze vergunning en de voorschriften. Zij zijn in staat en handelingsbekwaam om deze voorschriften uit te voeren.
3. Een (digitale) kopie van deze vergunning met de bijbehorende AERIUS-berekeningen zoals weergegeven in bijlage 3 moet aanwezig zijn op de plaats waar de activiteiten worden uitgevoerd. Het is verplicht om deze te tonen op verzoek van bevoegde toezichthouders en opsporingsambtenaren.
4. Op het bedrijf dient minimaal een voorraad/hoeveelheid zuur aanwezig te zijn om de continuïteit van de luchtwasser te waarborgen.
5. Het project waarvoor deze vergunning is verleend en weergegeven is in bijlage 3 van dit besluit moet binnen drie jaar na het onherroepelijk worden van dit besluit zijn gerealiseerd.

Datum

1 april 2026

Zaaknummer

2023-016598

Blad

26 van 26

BIJLAGE 3 AERIUS-BEREKENINGEN

AERIUS-berekeningen

- Verschilberekening met reductieverplichting (kenmerk RfkMMXoA92bT d.d. 11 maart 2026).
- Beoogde situatie (kenmerk RQ2S8Dz3KEBy d.d. 11 maart 2026).
- Verschilberekening voor de aanlegfase (kenmerk RrpTFWuPntbh d.d. 11 maart 2026)